

Undantag i vissa fall från tekniska egenskapskrav på byggnadsverk

Sammanfattning

I regeringens proposition 2006/07:62 Undantag i vissa fall från tekniska egenskapskrav på byggnadsverk föreslås att det i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om undantag från lagens krav att byggnadsverk skall uppfylla väsentliga tekniska egenskapskrav. Undantagsmöjligheten föreslås få användas om det finns särskilda skäl och undantaget avser uppförande eller ändring av byggnader i experimentsyfte eller avser byggnadsverk som behöver flyttas för att uppföras på en ny plats. Förslaget omfattar att undantag inte skall få göras om det skulle medföra risk för människors säkerhet eller hälsa. Bemyndigandet föreslås träda i kraft den 1 juli 2007.

I propositionen föreslås också att lagen (1985:1040) om rätt för en skadenämnd att besluta i vissa frågor om avhjälpande av fukt- och mögelskador skall upphöra att gälla vid utgången av juni 2007.

Inte någon motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens båda förslag, dock med en mindre ändring i avgränsningen av det föreslagna bemyndigandet i lagen om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Utskottets överväganden	5
Undantag i vissa fall från tekniska egenskapskrav på byggnadsverk	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. med den ändringen att 21 § andra stycket får den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3,

2. lag om upphävande av lagen (1985:1040) om rätt för en skadenämnd att besluta i vissa frågor om avhjälpande av fukt- och mögelskador.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2006/07:62.

Stockholm den 15 maj 2007

På civilutskottets vägnar

Carina Moberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carina Moberg (s), Inger René (m), Ewa Thalén Finné (m), Johan Löfstrand (s), Andreas Norlén (m), Lennart Pettersson (c), Christina Oskarsson (s), Jan Ertsborn (fp), Hillevi Larsson (s), Yvonne Andersson (kd), Anti Avsan (m), Egon Frid (v), Ameer Sachet (s), Lars Tysklind (fp), Jan Lindholm (mp), Fredrik Lundh (s) och Mats Sander (m).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens förslag i proposition 2006/07:62 Undantag i vissa fall från tekniska egenskapskrav på byggnadsverk. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i *bilaga 1* och lagförslagen i *bilaga 2*. Bakgrunden till förslagen är följande.

Med anledning av att det i Gällivare och Kiruna kommuner finns behov av att flytta ett stort antal byggnader har det i Regeringskansliet upprättats en promemoria med förslag till en lagändring för att möjliggöra undantag från vissa krav på byggnadsverk i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. (dnr M2006/5872/R). Promemorian har remissbehandlats och ligger till grund för förslaget i förevarande proposition.

Regeringen föreslog i 1991 års kompletteringsproposition (prop. 1990/91:150, bilaga II:10, s. 100) att Småhuskadenämnden skulle avvecklas. Samtidigt föreslogs att lagen (1985:1040) om rätt för en skadenämnd att besluta i vissa frågor om avhjälpande av fukt- och mögelskador skulle upphävas efter slutförd avveckling av Småhuskadenämnden. Riksdagen beslutade om avveckling av Småhuskadenämnden. Avvecklingen är nu slutförd.

Regeringen har i den del lagstiftningsärendet avser ändringar i lagen om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. inhämtat Lagrådets yttrande. Det lagförslag som är en följd av att Småhuskadenämnden avvecklats har av regeringen bedömts så enkelt att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

Utskottets överväganden

Undantag i vissa fall från tekniska egenskapskrav på byggnadsverk

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag med en mindre ändring i avgränsningen av det föreslagna bemyndigandet i lagen om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.

Bakgrund

I 2 och 2 a §§ lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. (BVL) finns de övergripande bestämmelserna om de tekniska egenskapskrav som byggnadsverk skall uppfylla.

Enligt 2 § skall ett byggnadsverk uppfylla väsentliga tekniska egenskapskrav i fråga om 1) bärförmåga, stadga och beständighet, 2) säkerhet i händelse av brand, 3) skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö, 4) säkerhet vid användning, 5) skydd mot buller, 6) energihushållning och värmeisolering, 7) lämplighet för avsett ändamål, 8) tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga och 9) hushållning med vatten och avfall. I 2 a § ställs krav bl.a. för hissar i byggnader.

I 21 § finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela de närmare föreskrifter som behövs för att byggnadsverk skall uppfylla kraven enligt 2 och 2 a §§.

I 3–8, 10–13 och 17 a §§ förordningen (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. (BVF) finns de närmare tekniska egenskapskraven, dvs. de bestämmelser som behöver efterlevas för att en byggnad skall anses uppfylla de övergripande väsentliga egenskaper som anges i lagen.

Propositionen

Regeringen föreslår att det i BVL införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om undantag från lagens krav att byggnadsverk skall uppfylla väsentliga tekniska egenskapskrav. Enligt förslaget skall undantagsmöjligheten få användas om det finns särskilda skäl och undantaget avser uppförande eller ändring av byggnader i experimentsyfte eller avser byggnadsverk som behöver flyttas för att uppföras på en ny plats. Förslaget omfattar att undantag inte skall få göras om det skulle medföra risk för människors säkerhet eller hälsa. De nya bestämmelserna föreslås bli införda i 21 § BVL.

Bemyndigandet föreslås träda i kraft den 1 juli 2007.

Behovet av att kunna göra undantag från de byggnadstekniska kraven i BVL har aktualiserats i samband med den förestående flyttningen av byggnadsverk (byggnader och anläggningar) i Gällivare och Kiruna kommuner med anledning av gruvnäringens utveckling i Malmfälten.

Som framgått av avsnittet om ärendet och dess beredning har riksdagen beslutat om avveckling av Småhusskadenämnden, och denna avveckling är nu slutförd. Regeringen föreslår därför att lagen (1985:1040) om rätt för en skadenämnd att besluta i vissa frågor om avhjälpande av fukt- och mögelskador skall upphöra att gälla vid utgången av juni 2007 eftersom den inte längre är aktuell.

Utskottets ställningstagande

Regeringens förslag har inte mött invändningar i någon motion.

Enligt utskottets mening bör av de skäl som anförs i propositionen regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer få meddela föreskrifter om undantag från BVL:s krav att byggnadsverk skall uppfylla väsentliga tekniska egenskapskrav.

När det gäller den utformning begränsningen av bemyndigandet fått i regeringsförslaget vill utskottet anföra följande. Placerandet av en tidigare uppförd byggnad på en ny plats omfattas, i enlighet med det av regeringen förda resonemanget, av det som i bygglagstiftningen kallas uppförande av byggnad och därför blir alla de krav som är förenade med en sådan byggnadsåtgärd i plan- och bygglagen (1987:10), BVL och BVF tillämpliga. Som regeringen konstaterat är det vid en omfattande flyttning av befintliga byggnadsverk, såsom den i Gällivare och Kiruna kommuner, uppenbart att flyttningen blir ohanterlig om alla tekniska krav på nya byggnadsverk i BVL och BVF måste vara uppfyllda för varje byggnadsverk oavsett när byggnadsverket ursprungligen uppfördes. Många av dessa krav har ställts för att trygga människors hälsa och säkerhet.

Regeringens förslag innebär att undantag inte skall få göras om det skulle medföra risk för människors hälsa eller säkerhet. Utskottet kan emellertid konstatera att med ett undantag från en bestämmelse som avser att tillgodose vissa hälso- och säkerhetsaspekter följer att dessa aspekter inte kan tillgodoses på samma sätt eller i samma utsträckning som om ett undantag inte gjorts. Utskottet anser därför att regeringens förslag i nu behandlat avseende bör justeras för att bemyndigandet skall kunna tjäna sitt syfte.

Utskottets förslag återfinns i *bilaga 3*.

Lika med regeringen anser utskottet att lagen om rätt för en skadenämnd att besluta i vissa frågor om avhjälpande av fukt- och mögelskador bör upphävas. Utskottet tillstyrker regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2006/07:62 Undantag i vissa fall från tekniska egenskapskrav på byggnadsverk:

Riksdagen antar de i propositionen framlagda förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.,
2. lag om upphävande av lagen (1985:1040) om rätt för en skadenämnd att besluta i vissa frågor om avhjälpande av fukt- och mögelskador.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela *de närmare föreskrifter som behövs för att byggnadsverk skall uppfylla kraven enligt 2 och 2 a §§.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela *föreskrifter om*

1. vad som närmare behövs för att ett byggnadsverk skall uppfylla kraven enligt 2 och 2 a §§, och

2. undantag från kraven i 2 och 2 a §§, om det finns särskilda skäl och undantaget avser

a) uppförande eller ändring av en byggnad i experimentsyfte, eller

b) byggnadsverk som behöver flyttas för att uppföras på en ny plats.

Undantag enligt första stycket 2 får inte göras, om det skulle medföra risk för människors hälsa eller säkerhet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Senaste lydelse 1999:366.

2 Förslag till lag om upphävande av lagen (1985:1040)
om rätt för en skadenämnd att besluta i vissa frågor
om avhjälpande av fukt- och mögelskador

Härigenom föreskrivs att lagen (1985:1040) om rätt för en skadenämnd att besluta i vissa frågor om avhjälpande av fukt- och mögelskador skall upphöra att gälla vid utgången av juni 2007.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m.

Regeringens förslag

Utskottets förslag

21 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad som närmare behövs för att ett byggnadsverk skall uppfylla kraven enligt 2 och 2 a §§, och

2. undantag från kraven i 2 och 2 a §§, om det finns särskilda skäl och undantaget avser

a) uppförande eller ändring av en byggnad i experimentsyfte, eller

b) byggnadsverk som behöver flyttas för att uppföras på en ny plats.

Undantag enligt första stycket 2 får inte göras, om det skulle medföra risk för människors hälsa eller säkerhet.

Undantag enligt första stycket 2 får inte göras, om det skulle medföra *en oacceptabel* risk för människors hälsa eller säkerhet.

¹ Senaste lydelse 1999:366.